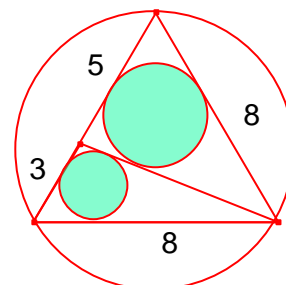

Problemes de Geometria per a l'ESO 354

3531.- Un triangle està inscrit en una circumferència. Calculeu la proporció entre la suma de les àrees de les dues circumferències ombrejades i la circumferència circumscriu al triangle.

Solució:

Siga el triangle equilàter $\triangle ABC$ de costat $\overline{AB} = 8$
 Siga D el punt del costat \overline{AC} tal que $\overline{AD} = 3, \overline{CD} = 5$
 Siga O el centre de la circumferència circumscriu al triangle

equilàter $\triangle ABC$ de radi $\overline{OB} = R$
 Siga M el punt mig del costat \overline{AB}

$$\overline{MB} = 4$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle

$\triangle OMB$:

$$R = \frac{8}{3}\sqrt{3}$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle ABD$

$$\overline{BD}^2 = 9 + 64 - 2 \cdot 3 \cdot 8 \cdot \frac{1}{2}$$

$$\overline{BD} = 7$$

Siga $r = \overline{JP}, s = \overline{KQ}$ els radis de les circumferències inscrites als triangle $\triangle ABD, \triangle BCD$, respectivament.

L'àrea del triangle $\triangle ABD$ és:

$$S_{ABD} = \frac{3 + 7 + 8}{2} r = \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot 8 \cdot \sin 60^\circ$$

$$r = \frac{2}{3}\sqrt{3}$$

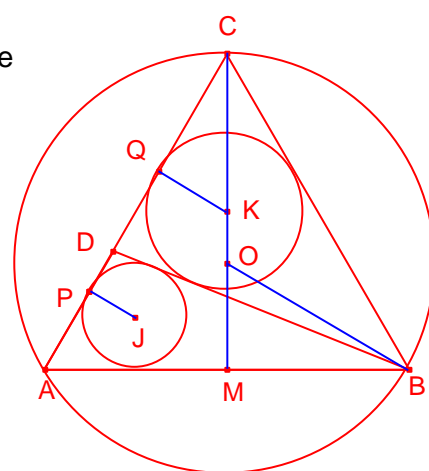
L'àrea del triangle $\triangle BCD$ és:

$$S_{BCD} = \frac{5 + 7 + 8}{2} s = \frac{1}{2} \cdot 5 \cdot 8 \cdot \sin 60^\circ$$

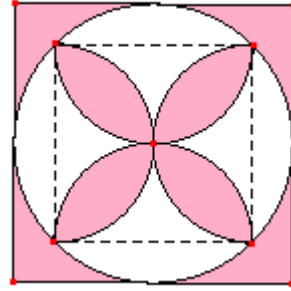
$$s = \sqrt{3}$$

La proporció de les àrees és:

$$\frac{S_{ombrejada}}{S_R} = \frac{r^2 + s^2}{R^2} = \frac{\left(\frac{2}{3}\sqrt{3}\right)^2 + (\sqrt{3})^2}{\left(\frac{8}{3}\sqrt{3}\right)^2} = \frac{13}{64}$$

3532.- En la figura determineu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del quadrat exterior.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 2r$

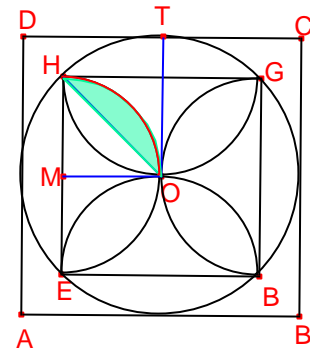
$$S_{ABCD} = 4r^2$$

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OT} = \overline{OH} = r$

Siga M el punt mig del costat \overline{EH}

$$\overline{MO} = \frac{\sqrt{2}}{2}r$$

L'àrea ombrejada és igual a l'àrea del quadrat $ABCD$ menys l'àrea del cercle de centre O més l'àrea de vuit segments circulars de centre M i de 90° i radi \overline{MO}

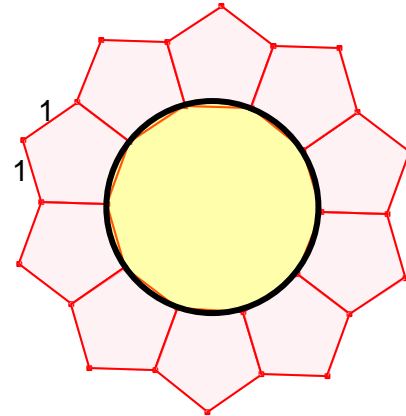

$$S_{ombrejada} = 4r^2 - \pi r^2 + 8 \left(\frac{1}{4} \pi \left(\frac{\sqrt{2}}{2} r \right)^2 - \frac{1}{2} \right) \left(\frac{\sqrt{2}}{2} r \right)^2 = 2r^2$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{ombrejada}}{S_{ABCD}} = \frac{2r^2}{4r^2} = \frac{1}{2}$$

3533.- Els pentàgons de la figura tenen costat 1.
 Calculeu el radi de la circumferència

Solució

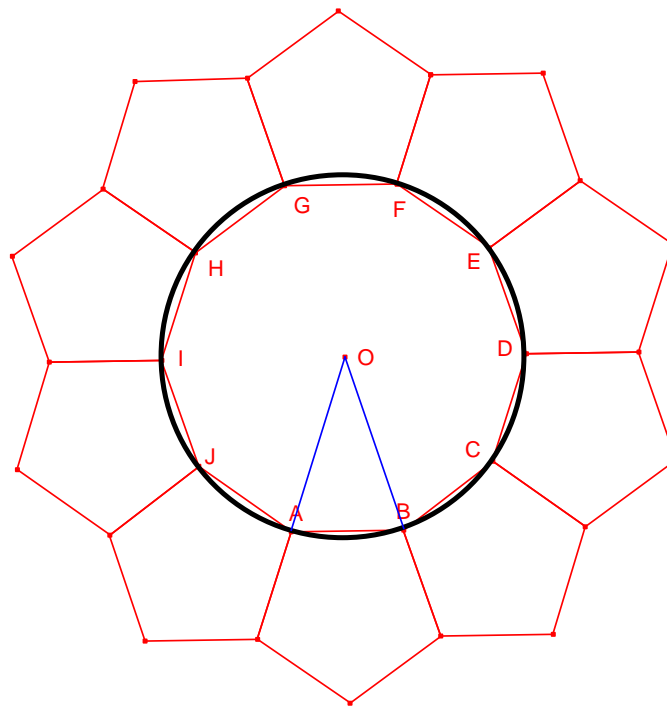
Els costats dels 10 pentàgons regulars formen un decàgon regular $ABCDEFGHIJ$ de costat $\overline{AB} = 1$ de centre O .

Siga $\overline{OA} = R$ radi de la circumferència circumscria al decàgon regular.

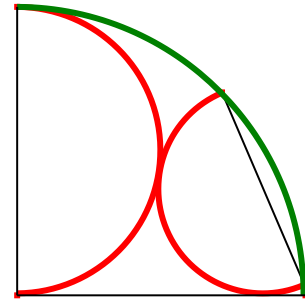
El triangle isòsceles $\overset{\Delta}{ABO}$ és auri, $\angle AOB = 36^\circ$

$$\frac{\overline{OA}}{\overline{AB}} = \Phi = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$$

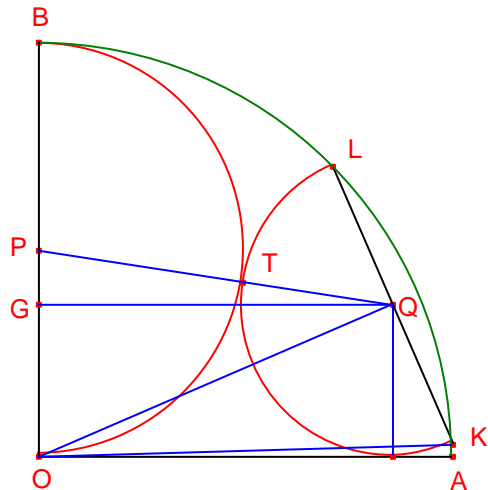
$$R = \Phi = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$$

3534.- La figura està formada per un quadrant i dues semicircumferències tangents.
 Calculeu la proporció entra la suma de les longituds de les dues semicircumferències i la longitud del quadrant.

Solució:

Siga el quadrant de centre O i radi $\overline{OA} = \overline{OB} = 1$

Siga la semicircumferència de centre P i radi $\overline{PO} = \overline{PT} = \frac{1}{2}$

Siga la semicircumferència de centre Q i radi $\overline{QK} = \overline{QT} = r$

Q és el punt mig de la corda \overline{KL} , aleshores, \overline{OQ} és perpendicular a \overline{KL}

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OQK$:

$$\overline{OQ} = \sqrt{1 - r^2}$$

Siga G la projecció de Q sobre \overline{OB} .

$$\overline{PQ} = \frac{1}{2} + r, \overline{PG} = \frac{1}{2} - r, \overline{OG} = r$$

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles rectangles $\triangle PGQ$, $\triangle OGQ$:

$$\left(\frac{1}{2} + r\right)^2 - \left(\frac{1}{2} - r\right)^2 = \left(\sqrt{1 - r^2}\right)^2 - r^2$$

Simplificant:

$$2r^2 + 2r - 1 = 0$$

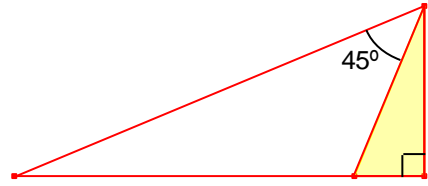
Resolent l'equació:

$$r = \frac{-1 + \sqrt{3}}{2}$$

La proporció de les longituds és:

$$\frac{L_{suma}}{L_o} = \frac{\frac{1}{2} \cdot 2\pi \cdot \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cdot 2\pi \cdot \frac{-1 + \sqrt{3}}{2}}{\frac{1}{4} \cdot 2\pi \cdot 1} = \sqrt{3}$$

3535.- El triangle rectangle de la figura e divideix en dos.
 Calculeu la proporció màxima entre l'àrea groga i l'àrea del triangle rectangle.

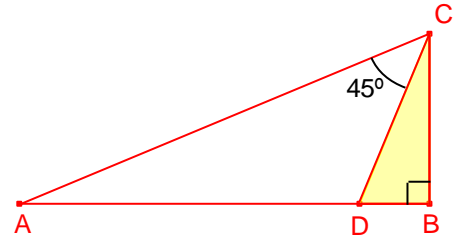

Solució:

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$, $B = 90^\circ$, $\overline{BC} = a$, $\overline{AB} = c$, $\overline{BD} = d$
 Siga $\alpha = \angle BAC$
 $\angle DCB = 45^\circ - \alpha$

$$\tan \alpha = \frac{a}{c}$$

$$\frac{d}{a} = \tan(45^\circ - \alpha) = \frac{1 - \frac{a}{c}}{1 + \left(\frac{a}{c}\right)^2} = \frac{(c - a)}{a^2 + c^2}$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{DBC}}{S_{ABC}} = \frac{ad}{ac} = \frac{d}{c} = \frac{(c - a)a}{a^2 + c^2} = \frac{\left(1 - \frac{a}{c}\right) \frac{a}{c}}{1 + \left(\frac{a}{c}\right)^2}$$

Siga $\frac{a}{c} = x$

La funció proporció d'àrees és:

$$f(x) = \frac{x(1 - x)}{1 + x^2}, \quad 0 \leq x \leq 1$$

$$f'(x) = \frac{-x^2 - 2x + 1}{(1 + x^2)^2}$$

$$f'(x) = 0$$

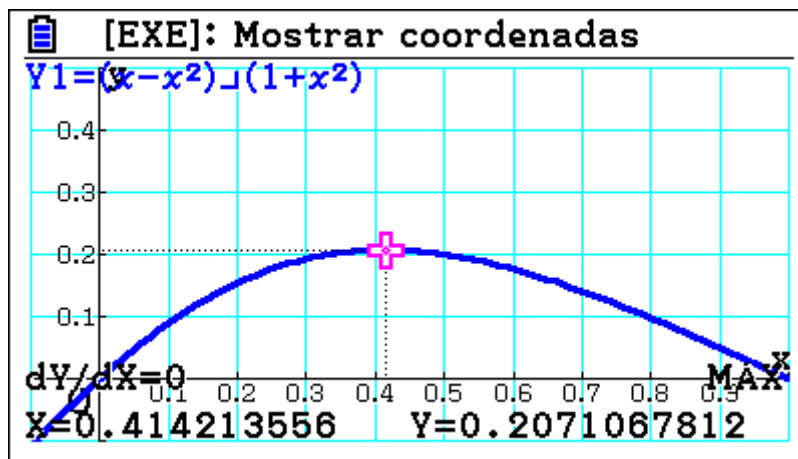
$$x = -1 + \sqrt{2}$$

$$f''(-1 + \sqrt{2}) < 0$$

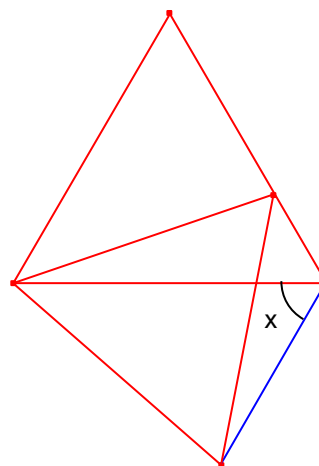
Aleshores, quan $x = -1 + \sqrt{2}$ la proporció d'àrees és màxima.

La proporció màxima és:

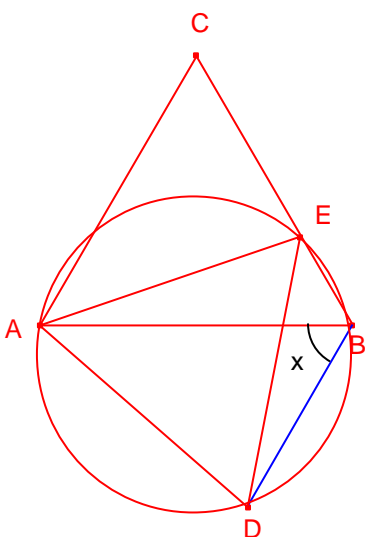
$$f(-1 + \sqrt{2}) = \frac{-1 + \sqrt{2}}{2}$$

3536.- En la figura, s'han dibuixat dos triangles equilàters. Determineu la mesura de l'angle x

Solució:

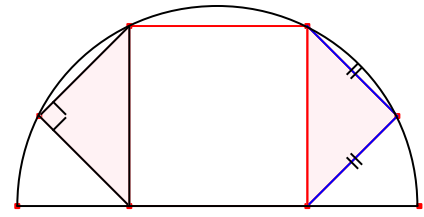

$$\text{angle ABE} = \text{angle ACE} = 60^\circ$$

ADBE cíclic

$$x = \text{angle ABC} = \text{angle AED} = 60^\circ$$

3537.- En una semicircumferència s'ha inscrit un quadrat de costat 1.
 Calculeu l'àrea total ombrejada formada per un triangle isòsceles i un rectangle

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 1$

La mediatriu del costat \overline{BD} passa pel vèrtex K del triangle isòsceles BCK

La mediatriu del costat \overline{BD} passa pel centre P del quadrat $ABCD$.

La mediatriu del costat \overline{CD} passa pels punts P, O .

Els triangles rectangles $\overset{\Delta}{DAO}, \overset{\Delta}{KPO}$ són iguals.

$$\overline{PK} = 1, \overline{QK} = \frac{1}{2}$$

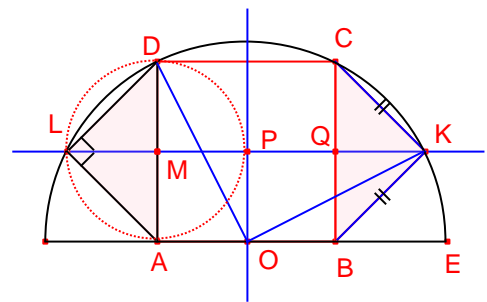
Aleshores, $\angle BKC = 90^\circ$

Siga M el punt mig del costat \overline{AD}

$$\overline{ML} = \frac{1}{2}$$

L'àrea ombrejada és:

$$S_{ombrejada} = \overline{BC} \cdot \overline{QK} = \frac{1}{2}$$

3538.- Siga el triangle $\triangle ABC$ pel vèrtex B i C es tracen les tangents a la circumferència circumscrita que es tallen en el punt P .
 Proveu que la recta AP és simètrica de la mitjana del vèrtex A respecte de la bisectriu del vèrtex A .

Solució

Siga M el punt mig del costat \overline{BC}

$$\overline{PB} = \overline{PC}$$

Siga la bisectriu AN , N és el punt mig de l'arc \widehat{BC}

La mediatriu del costat \overline{BC} passa pe P

Siga $\alpha = \angle CAH$

$$\angle AHC = \frac{\widehat{AC} + \widehat{BG}}{2} = B + A - \alpha$$

$\overline{CK} = \overline{BK}$ ja que els triangles $\triangle COK, \triangle BOK$ són iguals (CAC).

$\triangle CKF, \triangle BKG$ són iguals (ACA)

$\overline{KG} = \overline{KF}, \overline{FG}, \overline{BC}$, paral·lels.

Aleshores, $\overline{BF} = \overline{CG}$

$$\angle ABF = B + A - \alpha$$

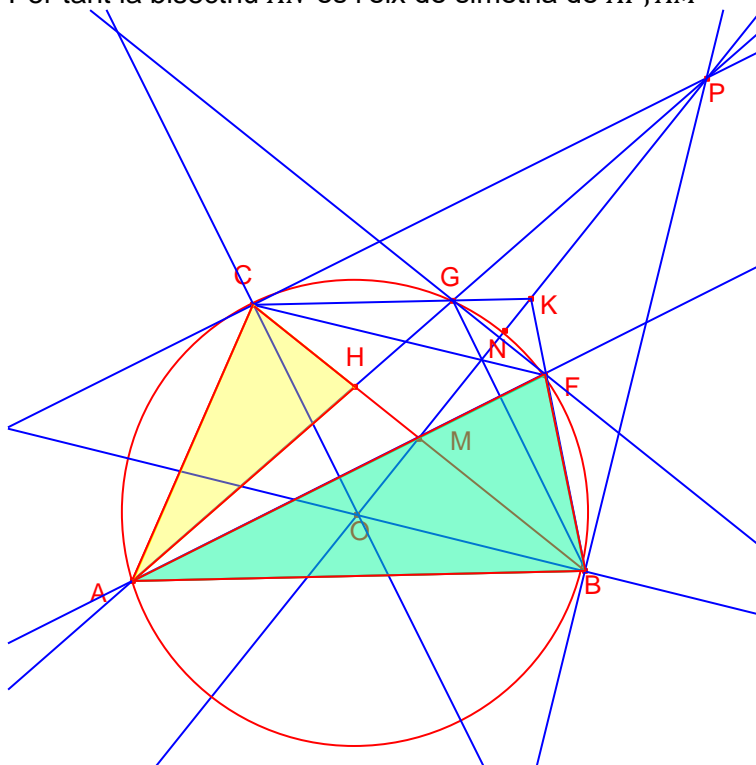
$$\angle AFB = \angle ACB$$

Aleshores, els triangles $\triangle ACH, \triangle AFB$ són semblants.

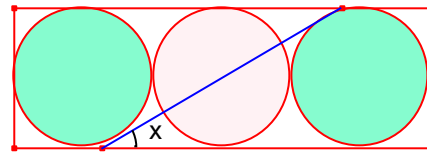
Per tant, $\angle FAB = \angle CAH = \alpha$

Aleshores, $\angle HAN = \angle NAM$

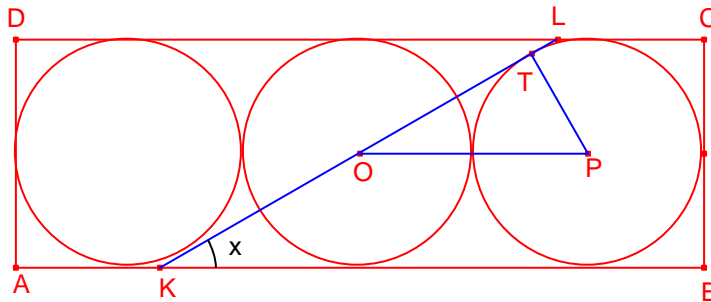
Per tant la bisectriu AN és l'eix de simetria de AP, AM

3539.- Tres circumferències tangents iguals, estan inscrites en un rectangle. S'ha dibuixat una recta tangent interior a la de l'esquerra i a la de la dreta. Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

Siguen les circumferències tangents de radi r .

Siga el rectangle $ABCD$ de costats $\overline{AB} = 6r, \overline{BC} = 2r$

Siga $x = \angle LKB = x$

Siguen els punts O, P centres de les circumferències central i de la dreta.

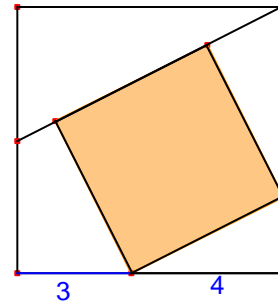
\overline{OP} és paral·lel a \overline{AB}

$\angle TOP = x$

$\overline{OP} = 2r, \overline{PT} = r, \angle OTP = 90^\circ$

$x = 30^\circ$

3540.- El costat d'un quadrat s'ha dividit en dos segments d longituds 3 i 4
 Calculeu l'àrea del quadrat ombrejat.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 7$

Siga el quadrat $EFGH$ de costat $\overline{EF} = c$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle EBF$:

$$\overline{BF} = \sqrt{c^2 - 16}$$

$$\overline{CF} = 7 - \sqrt{c^2 - 16}$$

Els triangles rectangles $\triangle EBF, \triangle FGC$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{4}{c} = \frac{c}{7 - \sqrt{c^2 - 16}}$$

$$28 - c^2 = 4\sqrt{c^2 - 16}$$

$$c^4 - 72c^2 + 1040 = 0$$

Resolent l'equació:

$$c^2 = 20$$

L'àrea del quadrat ombrejat és:

$$S_{EFGH} = c^2 = 20$$

